

In feite symboliseert het vignet het 'Leven'.

De geelgroene en turkooisblauwe baan kunnen worden gezien als 'het stromende' (energie, informatie, voedingsstoffen etc).

Deze banen zijn verstrengeld en omsluiten/door kruisen het Geheel, dat daardoor als Eenheid kan bestaan en functioneren.

Het vignet symboliseert een dynamisch evenwicht.

Colofon

Redactieleden

Dr. Roel van Wijk, moleculair celbioloog; hoofdredacteur
Dr. Eduard vaazn Wijk, senior scientist
Drs. Nico Westerman, arts
Drs. Gio Meijer, arts
Drs. Frans Kusse, arts; redactiecoördinator
Drs. Martine Busch, directeur Van Praag Instituut
Dr. Cor Aakster, medisch socioloog

Redactieadres

Deurloostraat 129 hs, 1078 HX Amsterdam
franskusse@xs4all.nl

Raad van Advies

Drs. Astrid Noorden, master in Nursing Sciences, Health Practitioner
Dr. Chun Lee Oei-Tan, arts
Dr. Dirkjan van Schaardenburg, reumatoloog
Dr. Fred Wiegant, celbioloog
Dr. Herman van Wietmarschen, systeem bioloog

Abonnementen

€ 70 per jaar (vier nummers).

Over te maken op rekeningnummer 12066 t.n.v. Stg. Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde te Harderwijk met vermelding van uw naam en volledige adres.

Studenten krijgen korting op verzoek.

Abonnementenadministratie: tijdschriftig@gmail.com

Advertenties

Gio Meijer, arts
gio5@xs4all.nl
Tel. 020-6149660, GSM 06-11392990

NB. Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen geweigerd worden

Uitgever

Stichting Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde

Omslag, vormgeving en opmaak

Roland van Helden bno, Amsterdam

Druk

Drukkerij Ten Brink, Meppel
Oplage: 1000 stuks

De redactie is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut.

Auteursrecht voorbehouden

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave verveelvoudigd worden en/of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie heeft alles gedaan om de rechthebbende van het beeldmateriaal te achterhalen. Als desondanks beeldmateriaal geplaatst is waarvan u (mede) rechthebbende bent, kunt u contact opnemen met de redactie.

Aanwijzingen voor de auteurs kunt u opvragen bij de redactie.

Inhoud nr 1 - 2013

THEMA DE HUID

- 2 De huid – een integrale benadering
— Frans Kusse
- 4 De antroposofische benadering van de huid
— Peter Staal
- 7 De homeopathische behandeling van huidproblemen
— Gio Meijer en Frans Kusse
- 9 Casus: een man met artritis psoriatica
— Alex Leupen
- 11 Onze huid in ayurvedisch perspectief
— Prakash Madari en Carla van Dijk
- 18 Huidproblemen bij dieren, wat zijn de CAM mogelijkheden?
— Evelien van der Waa

VISIE

- 22 De vanzelfsprekende samenwerking van regulier en complementair
— Rein Kleipool
- 26 Erkennen op grond van bewijs is een illusie
— Lex Rutten, Ruth Seldenrijk, Piet Sijpersma

OORSPRONKELIJKE ARTIKELEN

- 34 Slechts het hoogste in de mens. Paracelsische geneeskunst voor de 21ste eeuw
— Elke Bussler

VAKGEBIEDEN

- 41 Integratieve Kindergeneeskunde
— I.A. von Rosenstiel en W. Schats
- 44 Orthomanuele geneeskunde, een van de pareltjes in de medische zee.
— Bram Jessurun
- 47 Chinese geneeskunde oftewel TCM. Chinese geneeskunde wordt in Nederland ook vaak aangeduid met de Engelse benaming Traditional Chinese Medicine (TCM)
— Chunlee Oei-Tan en Olivia Stassen
- 50 Samenvatting literatuur Ayurveda
— Cor Aakster

WETENSCHAP

- 54 CAM bij kinderen met kanker

NIEUWS

- 55 Congres Heel de mens, Integrative Medicine in de praktijk
- 56 Eerste internationale netwerk op het gebied van integrale psychiatrie

BOEKBESPREKINGEN

- 57 Herbert Fritsche: Samuel Hahnemann – Idee en werkelijkheid van de homeopathie
- 60 Emil Schlegel: Paracelsus. Filosoof – arts – profeet
— Caspar de Koning